

Vigtige Personer i mit Liv (VIPIL)

Spørgeskemaet Inventory of Parent and Peer Attachment (IPPA) er konstrueret af Armsden og Greenberg (1987) ud fra Bowlbys tilknytningsteori, specielt begrebet indre arbejdsmodeller. Det er et selv vurderingsskema, som måler unges adfærd og affektive/kognitive dimensioner i forhold til tilknytning til forældre og kammerater. IPPA kan siges at indikere en tryk/utryk tilknytning og måler således ikke tilknytningsmønstre ud fra Ainsworths kategorier. Skemaet er beregnet til unge i alderen 16-20 år. Delskalaerne er separate for hhv. mor, far og kammerater fordelt med 25 spørgsmål på hver.

Påstandene kan henføres til tre områder:

Tryghed (trust, felt security):

1, 2, 3, 4, 12, 13, 20, 21 og 22 for forældre samt

5, 8, 12, 13, 14, 15, 19, 20 og 21 for venner

Kommunikation:

5, 6, 7, 15, 16, 19, 24 og 25 for forældre samt

1, 2, 3, 6, 7, 16, 17, 24 og 25 for venner

Fremmedgørelse (alienation):

8, 9, 10, 11, 14, 17, 18 og 23 for forældre samt

4, 9, 10, 11, 18, 22 og 23 for venner.

Kodning

Følgende påstande i forældreskemaet er negativt formuleret og skal vendes ved summering af tryk tilknytning: 3, 6, 8, 9, 10, 11, 14, 17, 18 og 23.

For måling af tilknytning til venner er følgende påstande negativt formuleret:

4, 5, 9, 10, 11, 18, 22 og 23.

Point for hver delskala går fra 25 til 125 point.

Tryghed indebærer, at forælderen er tilgængelig samt forstår og respekterer den unges ønsker og behov. Endvidere bedømmes oplevelse af, om forælderen er lydhør over for den unges følelsesmæssige tilstand, samt om forælderen viser omsorg. Items, der måler vrede, oplevelse af håbløshed og følelsesmæssig distance til forælderen, indgår.

Påstande gældende for hhv. forældre og kammerater udtrykkes på lignende vis. Eksempler på påstande er: »Jeg vil gerne høre min mors/fars mening om ting, der bekymrer mig«, »Jeg får ikke megen opmærksomhed fra min mor/far«, »Mine venner interesserer sig for, hvordan jeg har det« og »Jeg føler mig ensom eller udenfor, når jeg er sammen med mine venner«.

Første instruktion i skemaet lyder: »Dette spørgeskema drejer sig om dine relationer til vigtige personer i dit liv: din mor, din far og dine nære venner. Læs instruktionen til hver del omhyggeligt igennem.

Nogle af nedenstående påstande handler om dine følelser over for din mor eller den person, der har fungeret som mor for dig. Hvis mere end én person fungerer som mor for dig (f.eks. en biologisk mor og en stedmor), bedes du besvare spørgsmålene med henblik på den person, som du oplever har størst indflydelse på dig.

Læs venligst hver påstand og sæt bolle om et tal, der beskriver, hvor godt påstanden passer på dig og din nuværende situation.«

Tilsvarende instruktion gives for vurderingen af relationen til faderen.

For kammerater lyder formuleringen: »Denne del handler om dine følelser over for dine nære venner. Læs venligst hver påstand og sæt bolle om et tal, der beskriver, hvor godt påstanden passer på dig og din nuværende situation.«

For hver påstand er der fem svarmuligheder: Passer næsten aldrig el. aldrig/Passer sjældent/Passer nogle gange/Passer ofte/Passer næsten altid el. altid. Disse pointsættes fra 1-5 i førnævnte orden afhængigt af, om påstanden er negativt eller positivt formuleret.

Reliabilitet

IPPA-skalaerne har høj homogenitet. Greenbergs studier fandt følgende alfaværdier: (Cronbachs alpha, α) for tryghed .91, for kommunikation .87 og for alienation .72 gældende for måling af tilknytning til kammerater samt hhv. .91, .91 og .86 gældende for tilknytning til forældre.

Endnu en undersøgelse viste en test-retest-reliabilitet med en korrelation modsvarende .93 for forældreskalaerne og .86 for kammeratskalaen.

Validitet

Ved studier af korrelationer med andre dokumenterede test har IPPA vist god samstemmig validitet. Armsden og Greenberg undersøgte ud fra forskellige hypoteser korrelationer mellem IPPA og instrumenter som Family Environment Scale (FES), Tennessee Self-Concept Scale (TSCS) og Family and Peer Utilization. Man fandt f.eks., at tilknytning til forældrene korrelerede signifikant med faktorer i familieklimaet, mellem -.20 til .56 (FES). »Family self-concept« korrelerede .78 med forældretilknytning. Tilknytning til kammerater korrelerede højst, nemlig .57, med »Social self-concept« (TSCS).

(Armsden, G.C. & Greenberg, M.T. (1987). The inventory of parent and peer attachment: Individual differences and their relationship to psychological well-being in adolescence. *Journal of Youth and Adolescence*, 16, 427-454. Dansk oversættelse: Ole Thornye).